

Volt egyszer egy fúvószenekar...

Készítette: Fekete Józsefné Nagy Éva – 2009.

Fekete Józsefné Nagy Éva

Volt egyszer egy fúvószenekar...

*„Az a település, amelyik elhanyagolja
a múltat, annak nincs jövője.”*

2009

A kidavány szöveganyagát írta:
Fekete Józsefné Nagy Éva

Impresszum:

Kiadó: Almásfüzitő Község Önkormányzata
Címe: Almásfüzitő, Petőfi tér 6.
Kiadásért felel: Karánsebesy Lukács
Nyomda: Print Office Bt.
Tel./Fax: 34/540-457

„1945. március 28-án délelőtt 10 órakor érték el a timföldgyárat a keleti front, a szovjet csapatok egységei. A részleges német érdekelt-ség miatt a szovjetek hadizsákmánya lett a gyár” - írja Hörömpöly Mihály Almásfüzitő helytörténete című könyvében.

A háborúban lerombolt gyár újjáépítésének fontossága miatt a 3 éves tervben is szerepelt.

1948-ban az építkezés nagy erővel halad. 2000 fő felett van az alkalmazottak létszáma. Az ország minden részéből jöttek építők.

A sokféle helyről érkezők között megtaláljuk az Alföldről, a zala-iaikat, a tolnaiakat, vas megyeieket, ezek mellett szép számmal dolgoztak itt a szomszédos községekből bejáró szakemberek is.

1948. végén megindult a lakótelep építése is. Kellott a lakás. Volt egy kitűnő tervező Verő Imre, aki az akkori kor legmodernebb lakó-telepét tervezte meg. Jöttek az építők, hangyaszorgalommal épült a gyár és szinte másfél év alatt a lakótelep.

Mi hajtotta ezeket az embereket ?

Szinte döbbenetként hat az a lendület, az az iram, ahogy egy-egy ház kinőtt a földből. Nem volt ünnepélyes átadás, csak egy meleg kézfogás, mert sietni kellett. Jöttek a férjek után a családok, kellett a lakás, a munkaerő a gyár beindításához.

Túl volt az emberiség a II. világháború rémséges tettein. A nap süttött, a fegyverek elhallgattak. A fiatalok úgy érezték, teli energiával, világmegváltó tettek végrehajtására képesek.

Egy olyan világ alakult ki Almásfüzitőn, amiről nagyon sokan csak álmodhattak. Íme itt a valóság, a kényelmes lakás, ami az akko-ri viszonyokhoz képest egy csoda volt.

Volt munkahely, lakás, együtt volt a család. A gyár vezetői már a fiatalok kulturális igényeire is figyelemmel voltak.

A zenekar megalakulása, alapító tagok

1949. nyarán Almásfüzitőn, a mai Kiskolónia területén volt egy lóistálló. Papp Sándor és Stáhl Lőrinc vezetésével a lelkes fiatalok kitakarították az istállót.

A timföldgyár építésének utolsó hajrájában néhány vezető, az igé-nyeket és a lehetőségeket felmérve, úgy határozott hogy zenekart ala-kít. Schuck János, Grináczy Ferenc, Eperjesi István, Bozsóki Lajos és

Kerekes László voltak a kezdeményezői a gondolatnak és támaszai a kivitelezésnek.

Lebetonozták a lóistállót, majd egy alapos meszelés után ebben a helyiségben gyűltek össze az alábbi alapító tagok:

Várhidi Antal, alapító tag, Tokodaltárón a levante zenekarban tanult zenélni. Az ottani karmester a fiatal fiúra ránézett és természeténél fogva alkalmasnak találta hogy elbírja a tubát, így lett tubás. Még ma is emlékszik, mi volt az első összejövetelen az a dal, amit az alakuló zenekar tagjai először játszottak:

„Ébredj már Duna-táj, régi seb te sem fájj „

A zenekart **Fátrai Márton** a hegedű vonójával vezényelte, közben ő maga hegedűn játszott.

Ekkor már az ismert dallamokon kívül a zenekar játszotta a magyar és a szovjet himnuszt, az internacionálét és temetéseken a gyászindulót.

Várhidi Antal zenei tudását mi sem bizonyítja jobban, hogy a timföldgyár zenekari munkája mellett, egyenruhája volt az oroszlányi bányász zenekarban, a mosonmagyaróvári MOTIM és MOFÉM, valamint a tatabányai bányász zenekarban. Ahol hiányzott a tubás, ott azonnal rá gondoltak és örömmel hívták a fenti zenekarokba. Ezekkel az együttesekkel, a négy évtized alatt számtalan németországi vendégszereplésen vett részt.

Jó néhány fiatal, az otthonról hozott zenei tudást, az akaratot, a tanulni vágyást próbálta kamatoztatni és Fátrai Márton, a kiváló zenész hívó szavára jelentkezett az alakuló zenekarba, ahol hangszert kaptak a skálákról kottát, amit meg kellett tanulni.

Az alakuló zenekarnak voltak már jól képzett zenészei is, **Tóth László trombita**, és **Tóth István cintányéros**, akik korábban a komáromi Lengyár zenekarában zenéltek. A zenei előképzettséggel rendelkezőket Fátrai Márton karmester örömmel fogadta.

Minden zenei előképzettség nélkül, abszolút hallással megáldott képessége vitte a zenekarba alapító tagként **Eperjesi Istvánt**, akinek oroszlánrésze volt a fúvószenekar létrehozásában, s a nehéz időkben harcosa további fenntartásának. Odahaza a falujában is aktív részese volt a mulatságoknak, szeretett és szépen tudott citerázni, énekelni. Élete végéig szívügye volt a zenekar sorsa.

Ő maga megtanulta a kottaolvasást és mint szárnykürtös oszlopos tagja lett a zenekarnak. Soha nem tanult zenélni, mégis kiválóan dobolt, citerázott, zongorázott, játszott tangóharmonikán.

A zene iránti elkötelezettségét és szeretetét mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy 1950.december 30-án megnősült, december 31-én a kultúrház ünnepélyes avatásán már a zenekarban játszott. Mindene a zene volt, a ma is élő egykori alapító tagok szeretettel beszélnek róla, szervezőképessége, a zene iránti elkötelezettsége példamutató volt. Ő alakította meg fiatalon a művelődési ház színjátszó csoportját, volt a mozi vezetője.

1973-ban kezdeményezésére indította útjára az üzemi lapot, a Timföldújságot. 1983-ban bekövetkezett, fájdalmasan korai halála nagy veszteség volt nemcsak a családnak, de az egyre sikeresebb együttesnek is.

Steier József, a zenekar alapító tagja igazi közösségi ember volt. Hangszere a B-klarinét volt, zenei ismereteit a vaskvári levante zenekarban szerezte. Annak érdekében, hogy az alakuló fúvószenekar tagja lehessen, egy évig a Tatabányai Zeneiskola esti tagozatát látogatta. Mint klarinétos 1981-ben bekövetkezett haláláig tagja volt a sikeres együttesnek.

Kun Károly szintén alapító tag volt,- katonazenész a háború alatt - egy kifüggesztett falragaszon olvasta, hogy zenekart toboroznak a gyárban. Mindazokat hívták, akik szeretik a zenét, tudtak valamilyen hangszeren játszani és vállalkoztak a közös muzsikálásra.

Visszaemlékezése szerint első fellépése a frissen alakult zenekarnak Tatabányán a városi színpadon volt.

Az alábbi alapító tagokra emlékezik a mai krónikás: id. Várhidi Antal:

Kutanics Miklós klarinét, **Kutanics István** szaxofon, **Pente József** dob és hegedű, - akit akadályoztatása esetén számtalan esetben helyettesítette a zenekarban idős **Várhidi Antal** (mindenki Pajti bácsija) , **Völgyi Lajos** harsonás, **Mudróczki László** esz-trombitás, **Nagy Lajos** esz-trombita, **Kovács László** harsona, **Staudinger Imre** esz-trombita, **Magyar József** szárnykürtös, **Galgán Ferenc** tuba, **Antretter Nándor** klarinét, **Sánta Ferenc** esz-trombita, **Kun Lajos** tenor, **Epres István** szárnykürt.

Meg kell emlékezni **Gosztola Lajos** ácsi lakosról, aki a szakszervezeten keresztül segítette a zenekar megalakulását.

Korinek **Sándor** alapító tag, alig 17 évesen már a gyár dolgozója volt. A timföldgyári hangosbemondó naponta elismételte, aki érez magában tehetséget, az jelentkezzen az alakuló fúvószenekarba. E felhívást meghallva ő is jelentkezett a zenekarba, hiszen már otthon, családi körben próbálgatta a zenélést, egy kísérő esz-tormbitája volt.

Érzett magában elszántságot, ambíciót, jelentkezését Fátrai Márton örömmel fogadta. Egy előre elkészített skálát, kottát kapott, majd hangszert is. Tatabányára járt zeneiskolába, ott sajátította el a kottaolvasás és a hangszeres játék alapjait.

Korinek Sándor még ma is hálával gondol a családtagjaira és szomszédokra, akik kellő türelemmel viselték a hobbiját, hiszen a sikeres szereplés érdekében otthon is kellett gyakorolni.

Várhidi Antal alapító tag így emlékezik róla: „ Példamutatóan lelkes és fegyelmezett zenész volt”

Érettségi után, 1950. nyarán került a zenekarba **Csákvári Zoltán** klarinétos, aki korábban a komáromi Lengyár zenekarának volt a tagja.

Tőle mindig többet vártak el a karmesterek, mint a többi tagtól. Évtizedekig a zenekar bizalmija, pénztárosa, a zenekar mindenese, intézője, a társadalmi szervezetekkel a kapcsolattartója volt, ami nem kevés plusz feladatot is jelentett, de mindig pontosan, precízen vezette azokat a nyilvántartásokat, jelenléti íveket, amelyek a próbadíjak alapjait képezték.

Nagy Lajos alapító tag a kisbéri levante zenekarban, Pilbauer László karmester vezetésével B-tormbitán tanult zenélni. Zenei tanulmányai a háború végéig tartott. 1948-ban jött az almásfüzitői Timföldgyárba dolgozni. Az első munkahelyén munkatársa volt Sánta Ferenc, Kun Károly és idős Várhidi Antal (Pajti bácsi) akik szintén már rendelkeztek zenei ismeretekkel. Az együtt eltöltött munka során derült ki munkatársai zenei előképzettsége és a gondolat, hogy egy zenekart alapítsanak. A gyárban ismerte meg Fátrai Mártont is az első karmestert, aki hosszú évekig tanította a zenekar tagjait és teremtette meg a zenekar alapjait. A zenekar megszűnéséig tagja volt a sikeres együttesnek. Sok kedves emléke fűződik az együtt töltött évtizedeknek, jó néhány alkalommal aktív részese volt az emlékezetes disznótoros vacsoráknak, amelyet feleségével Katalinnal együtt oldottak meg, mindig sikerrel.

Az első karmester

Fátrai Márton (1921-1999) az alakuló zenekar első karnagya a Zeneművészeti Szakiskolát Győrben végezte, hegedű tanszakon és karnagy képzőn. Már kicsi gyermekként kezdett hangszeren játszani. Kiváló tanároktól tanult énekelni, hegedülni és trombitálni. A zene volt életének egyik legfontosabb része. Muzsikált a tatabányai szimfonikus zenekarban, az ő nevéhez fűződik a puztavámi, az almásfüzitői fúvószenekar alapítása, létrehozta és vezette az almásfüzitői zeneiskolát.

1959-ben felkérték az oroszlanói fúvószenekar vezetésére, ezért áthelyezését kérte az Oroszlányi Szénbányákhoz. A zenekart rövid időn belül aranydiplomás koncertzenekarrá fejlesztette.

Neve összefonódott a fúvószene, a fúvószenekarok fejlődésével.

Tagja volt a Kórusok Országos Tanácsának.

Az almásfüzitői fúvószenekar létrejöttében, annak sikeres megmaradásában és működésében a neves karmesternek oroszlanói része volt.

Tíz évig volt a zenekar karmestere, a legnehezebb időkben, amikor az alapokat kellett megteremteni, az együttest olyan színvonalra emelni, amely 40 évig fényes csillagként ragyogott a zene egén.

A zenekar első bemutatkozásának napja 1949. december 7-e volt. Az építőkől alakult együttes első hivatalos fellépése közel egy évvel előzte meg a gyár indulását.

A kezdeti időkben igen mostoha körülmények között kezdődtek el a próbák.

A próbaterem egy átalakított lóistálló volt, de a zenekarvezető lakásán is folytak részlegpróbák.

A zenekart már ebben az időben is mindenhol meg lehetett találni, a tsz-ek szervezésénél, a falujárásoknál, s minden társadalmi rendezvényen.

Az első 5-6 év kimagasló sikerei után komoly visszaesés mutatkozott s csak a zenekar tagjainak áldozatkészsége, valamint fanatikus kitartása mentette meg az együttest a teljes széthullástól. A közel tízévi stagnálás után a zenekar célkitűzései döntő módon megváltoztak, stílus és zenei felfogás tekintetében is. Jelentős feladatokat kezdtek megvalósítani a népművelés és zenei ismeretterjesztés területén.

Azokon a helyeken, ahová a szimfonikus zenekarok nem jutnak el, a számukra nagyon fontos munkásközönségnek az élő zenével

való találkozásában és megismerésében a fúvószenekaroknak nélkülözhetetlen szerepe volt.

Új próbahelyet kellett keresni, a zenekar tagjai heti két alkalommal tartottak munkaidő után próbát, amelyre a timföldgyári főépület alagsorában lévő dekorációs műhelyben került sor.

Itt a próbákat már **Zsombók József** karnagy vezetésével tartották, nagyon rossz akusztikai körülmények között. Nem volt szellőzés, szinte mindenki dohányzott, ez a helyszín egyáltalán nem volt alkalmas a megfelelő felkészülésre.

Miután a főépületben megszűnt a női fürdő és öltöző, próbaterem lett belőle. Itt kezdődött a zenekar számára az igazi komoly munka.

A 60-as években a zenekari próbák már a művelődési házban voltak. Gál Gyula volt a kultúrház gondnoka, az ő kezdeményezésére született meg a döntés, a zenekar a színpadon próbáljon, ahol az akusztika már megfelelő volt.

A próbáknak többször látogatója volt a Rádió zenei szerkesztője Hollós Lajos, a tatabányai zenekar vezetője Magyar József, de több alkalommal itt volt Fátrai Márton, valamint a kiváló zeneszerző Farkas Antal is. Ezek a szakemberek mind segítettek a zenekar fejlődését és alkalmassá tették a komolyabb feladatok ellátására.

A zenekar tagjai az első fellépő ruhát a 60-es évek elején kapták, az alapító tagok emlékezete szerint a 40 éves működés során négy alkalommal került sor, hogy a kor divatjának megfelelő öltönyt, cipőt, inget és nyakkendőt kaptak.

A zenészek megjelenése egységes lett, az igényes külső nagyban hozzájárult az addig is töretlen népszerűséghez.

A fellépésekre először teherautóval jártak, majd az idők múlásával már autóbusszal vitték a zenekart. A megye szinte valamennyi településén megfordult az együttes, de a timföldipar minden jeles eseményén ott voltak és képviselték az almásfüzítői Timföldgyárat.

Zsombók József után egy rövid ideig **Józsa Sándor** pénzügyőr őrnagy volt a karmester, aki Budapestről, havi egy alkalommal járt le.

Az 1960-as évek elején a következő karmester **Marosvölgyi Vendel** a kiváló katonazenész - aki vérbeli muzsikus és nagyon szeretni való ember volt- aki 1968-ig irányította az együttest. Nagy ismertséggel gyűjtötte maga köré a képzett, volt katonazenész társait.

Marosvölgyi Vendel irányítása alatt főleg indulók alkották a zenekar repertoárját. A május 1-i zenés ébresztők mindig hatalmas érdeklődés mellett zajlottak, aki tehette a lakása ablakából, vagy az erkélyről hallgatta a muzsikát.

Ekkor már gépjárművet is biztosítottak a zenészeknek, hiszen mindkét lakótelep lakói örömmel és lelkesedéssel várták a zenés ébresztést.

Amikor átadta a karmesteri pálcát Tóth Lajosnak, nem vált meg a zenekartól, továbbra is az együttes tagja maradt, kiváló zenei tudására nagy szükség volt.

1962. novemberben került a Timföldgyárba dolgozni és a zenekarba **Denk Dezső**, aki 1958-ban a Tatai Eötvös József Gimnáziumban érettségizett, a gimnázium tánczenekarának tagjaként a beat zene mellett kötelezte el magát. Különböző hangszeren, így klarinéton, trombitán, szaxofonon játszott. Tudására, kiváló zenei képzettségére nagy szüksége volt a zenekarnak.

1964-től volt a tagja a zenekarnak **Bordács Zoltán**, aki 1963-ban szerelt le a honvédségtől.

Katonaként a határőrség tánczenekarában játszott, közben a tatai Kristály Étteremben is zenélt. Itt hallotta játszani Marosvölgyi Vendel, aki örömmel fogadta az akkor trombitán és szaxofonon játszó, jól képzett muzsikust, aki zenei tudását a tatabányai zeneiskolában tökéletesítette.

Marosvölgyi Vendel karmestersége idején már tagja volt a zenekarnak **Tóth Lajos**, aki a miskolci Zenei Konzervatóriumban végzett, karvezető és zongora szakon. 1961. májusában, Wentzely Kálmán igazgató hívására került Almásfüzitőre, a timföldgyárba. Az első hangszere a zenekarban a dob volt.

Itt alapított családot, a vegyipari technikum munka melletti elvégzése után üzemszervezőként, ezt követően igazgatási előadóként dolgozott. Élete egyik legboldogabb napja volt, mikor igazán azzal kezdett foglalkozni, amivel a legjobban szeretett, ami számára a mindent, a munkát, a kikapcsolódást, a hobbit jelentette, a **ZENÉVEL**.

Közben tudatosan képezte magát, a Népművelési Intézetnél szerzett karvezetői képesítést.

Fúvószenekari tagból 1968-tól karmester lett, s élete ettől kezdve egygyé fonódott az Almásfüzitői Timföldgyár 1949-ben alakult fúvószenekarával.

Az 1968-ban kezdődött stílusváltás, főként Tóth Lajos karnagy zenei képzettségének, kapcsolat teremtő és szervező képességének köszönhetően komoly fejlődésnek indult a zenekar. A próbák a kultúrház színpadán voltak, ekkortól lehet a zenekar egyé válását számítani.

A repertoár jelentősen kibővült és mind a zenészeknek, mind a közönségnek nagyobb élményt nyújtó koncertzenét is felvették a programjukba.

A stílusváltást csak jól képzett zenészekkel - pl. ifjú Várhidi Antallal, aki 1968-ban zeneiskolai növendékként került az együttesbe és a nagykanizsai helyőrségi zenekar szakaszvezetőjeként szerelt le, mint kiválóan képzett zenész - lehetett sikerre vinni.

Tóth Lajos karnagy részéről a tudatos csapatépítés része volt, hogy egyre több és jól képzett zenész kerüljön az együttesbe, mert a jó zenéhez, jól képzett zenészekre volt szükség .

1970-ben kiváló fúvósok kerültek a zenekarba mint pl: **Mesterházi György, Geiling Béla, Magyara Ferenc, Varga Lajos, Kulcsár Mihály, Turcsányi Ferenc, Kátai Lajos és Sándor Előd**, aki dobos volt.

1970-es években a honvédségtől leszerelt és jól képzett katonazenészek pl: **Dózsa György, ifj. Várhidi Antal, Horváth János** zenei tudása nagyban hozzájárult a színvonalhoz.

Az 1971-ben vezetett munkanapló szerint a 28 fő zenekari tag névsora az alábbi:

Karmester: Tóth Lajos

A zenekar minősítése: „EZÜSTLANT”

Mesterházi György, Korinek Sándor, Geiling Béla, Bordács Zoltán, Marosvölgyi Vendel, Kun Károly, Tóth László, Steier József, Magyara Ferenc, Csákvári Zoltán, Varga Lajos, Denk Dezső, Petrovics István, Kulcsár Mihály, Sántha Ferenc, ifj. Várhidi Antal, Staudenger Imre, Mudróczki László, Nagy Ferenc, Kovács László, Kun Lajos, Turcsányi Ferenc, id. Várhidi Antal, Kenyeres László, Tóth István, Zombori János, Kátai Lajos, Sándor Előd

1973-ban **Horváth János** vadászkürtös – aki akkor már a zenekar tagja volt -hívta az együttesbe a fiatal és jól képzett zenészt, **Kara Ernőt**, akivel korábban a dorogi zenekarban játszottak együtt.

Kara Ernő már 9 évesen kezdett a dorogi zeneiskolába járni, zongorán és vadászkürtön játszott.

Tóth Lajos karnagy hamar szárnyai alá vette a tehetséges fiataalt, elsősorban a zenekar vezetésében, a szervezésben volt a kiváló karmester segítségére. Feladata volt a próbapénzek elszámolása, ruha-beszerzés, rádiófelvételek során a zenekar étkezésének szervezése.

Kara Ernő 1978. szeptember 1-től az úttörőzenekar hangszereinek karbantartásáért és javításáért felelt, irányította az úttörőzenekart, tartotta a kapcsolatot a komáromi Gyermekvárosban működő úttörőzenekarral.

Tóth Lajosnak oroszlánrésze volt abban, hogy irányítása alatt dolgozó amatőr együttes 1971-ben Ezüstlant, 1974-ben Aranylant, 1975-ben Nívódíj, 1978-ban ismét Aranylant minősítést kapott az Oroszlányban rendezett Megyei találkozó alkalmával. 1978. június 25-én Televízió felvételen vendégszerepelt a zenekar.

A sikeres felvételt július 5-én a Magyar Televízió közvetítette is.

Tóth Lajos a zenekar irányítása mellett 1978. január 15-től 1978. december 31-ig megbízott igazgatóként irányította a Petőfi Művelődési Házat is.

A zenekar jó hírnevét bizonyítja, hogy a Komárnói Szakszervezetek Háza vendégszereplésre hívta meg úgy a Megyei Fesztiválra, mint a Pozsonyi Televízió felvételére. Mindkét alkalommal kellő színvonalon, nagy felelősséggel képviselték a mai magyar zenei törekvéseket, s ennek hatására további meghívásokat kaptak.

„1976. május 16-án megtartott Komárom megyei fúvószenekarok találkozóján nagy sikerrel szerepelt az almásfüzitői fúvószenekar is.

Ezen a fesztiválon lépett fel a V.G. Gyenyiszov vezényletével a komáromi szovjet helyőrség zenekara is, akik állandó vendégei voltak az akkori zenekari találkozóknak és nagyszerű kapcsolatot építettek ki az almásfüzitőiekkel, amit nem csupán a közösen előadott számok bizonyítottak, hanem az is, hogy az almásfüzitői zenekar önálló számában is ott találhattunk néhány kulcshangszerrel szovjet katonákat is.

A két együttes barátságának és egymás segítésének szép példája volt az akkori közös szereplés.” - írja a Dolgozók Lapja az 1976. május 18-i számában Ádám Éva.

1977-ben az almásfüzitői fúvószenekar házigazdája volt a megyei Fúvószenekarok Találkozójának. Ennek a jól szervezett, nagysikerű rendezvénynek a keretében, a közönség óriási tetszésnyilvánítása közepette avatták fel a zenekar zászlaját, amelyet erre az alkalomra készíttetett el az SZMT kultúrosztálya.

Először a megyében, majd az országban és végül az országhatárokon túl is elismerést, és komoly művészi élményt produkáló együttesé vált a fúvószenekar.

1979-ben Amatőr Művészeti díj, 1981-ben Aranydiploma minősítést kapott a zenekar. Ezek az elismerések, és az évek során több mint 20 rádiófelvétel is bizonyította, hogy az Almásfüzitői Timföldgyár fúvószenekara az országban működő fúvószenekarok élvonalába került, az együttes neve ismertté, Tóth Lajos karnagy neve elismertté vált.

Tóth Lajos karnagy kiváló szervező képességének köszönhetően nagyon odafigyelt a zenekari tagok képzésére. A jó képességű zenészeknek munkahelyet biztosított a vállalat, ha bizonyítottak, hamarosan lakást is kaptak.

Számtalan kiváló zenész itt alapított családot és a zenekar fennállása alatt oszlopos tagja volt az együttesnek.

1977-ben készült „Minősítési lap” szerint a zenekari tagok foglalkozási megoszlás szerint: munkás 22 fő, tisztviselő 5 fő, ipari tanuló 2 fő.

A zenekar fele vidékről bejáró dolgozó, 8 helységből járnak be, műszakos dolgozó 4 fő. A zenekar 25 %-a különféle szintű állami oktatásban képezi magát.

A zenekar vezetőségének összeállítása: bizalmi: Csákvári Zoltán, kottatáros: Mesterházi György, aki 1970-től tagja az együttesnek és Tóth Lajos a zenekarvezető.

A vezetőség kollektíven dönt a zenekar minden lényeges kérdésében. Új felvételek, esetleges kizárások, valamint szereplések, kirándulások, klubestek szervezése – minden a zenekar vezetőség együttes feladata.

A zenekar az egész járás területét ellátja, nemcsak társadalmi temetések, hanem munkás-paraszt találkozók, jubileumok, közös koncertek, forradalmi ifjúsági napok megnyitó ünnepségei, s egyéb társadalmi megmozdulások alkalmával.

A minősítési lap szerint az 1977. évi szereplések száma az alábbi volt:

Menetzene 6 esetben, térzene 15 esetben, közreműködés 10 esetben, koszorúzás 6 esetben, társadalmi ünnep 10 esetben, családi ünnep (temetés) 50 esetben.

Mint a felsorolásokból is kitűnt, nagyon mozgalmas élete volt a zenekarnak.

Több együttessel szoros baráti kapcsolatot is ápoltak. Így pl: a

Mosonmagyaróvári Timföldgyár zenekara és az együttes között, közel 10 éves baráti kapcsolat van, ez közös térzenéken, koncerteken tovább mélyül.

A komáromi, esztergomi szovjet zenekar, a komárnói hajógyár zenekara mind baráti kapcsolatban állt a fúzitói együttesel.

Az 1977-es évnek nagy jelentősége volt a zenei ismeretterjesztés területén. A komáromi „Dobi István” gyermekvárosban az év elején tartott koncertből olyan tapasztalatot szűrtek le az akkori tanácsi vezetők, hogy egész előadás sorozat a népzenenek propagálásán keresztül a baráti népek dalait és táncait érintve a kamarazene megszólaltatásáig különböző korokat, irányzatokat öleljen fel.

Az előadás sorozat az érzelmileg sérült gyermekek részére beláthatatlan pedagógiai hatást váltott ki.

Szakmai tapasztalatcserék szempontjából nagy jelentősége volt ezeknek a kiterjedt kapcsolatoknak, de a közönség szempontjából sem elhanyagolható, pl: a közös térzene játssza, amit ezek az együttesek nyáron közösen rendeztek.

Az első műsor eredménye a gyermekzenekar alakulása volt. A gyermekvárosban adott koncertek hatására alakult úttörőzenekar felett patronálást vállalt a fúvószenekar.

A zenekar népszerűségét, kezdeményezőképességét bizonyítja az is, hogy az Almásfüzitői Általános Iskola tanulóiból olyan úttörőzenekar utánpótlásképzés indult, ami szintén sikerrel kecsegtetett.

1978-ban a legnagyobb gondot az utánpótlás nevelésének problematikája jelentette.

Az utánpótlás nevelésének érdekében már 1978-ban szocialista szerződésben rögzítették a komárnói hajógyár és szakszervezetek háza, az Almásfüzitői Timföldgyár szakszervezeti vezetői és a Petőfi Művelődési Ház vezetői, hogy nyitottak a baráti együttműködésre. E szerződés eredményeként került sor az úttörőzenekarok vendégszereplésére, 1980. március 1-én, Aranyos községben.

Az akkori tudósítás szerint az almásfüzitői úttörőzenészek felelősséggel készültek a találkozóra. Szorgalmas, kitartó munkájuk eredménye, hogy játékosan, felszabadultan muzsikáltak, és megérdemelt sikert arattak.

1978. december 15-én évváró ajándékhangversenyt rendezett a fúvószenekar, a Vegyész-kar a szocialista brigádok részére. A rendezvény vendégszereplői a Magyaróvári Timföld és Műkorundgyár

fúvószenekara, Csik János a Komárnói Hajógyár igazgatóhelyettese. Az első műsorszám az egyesített zenekar kíséretében hangzott el, megalapozva ezzel az est jó hangulatát és a garantált sikert. Mozart Varázsfuvolájából az énekkar a Csengetyűáriáját adta elő, zongorán kísért, két tehetséges almásfüzitői fiatal: Wentzely Edit és Weiszengrüber Judit.

A vastaps nem maradt el, jó volt látni és hallani a fiatalokat.

Szimonov: Várj reám című dalát vendégénekes vitte sikerre: Csik János a Komárnói Hajógyár igazgatóhelyettese személyében.

Ezek a hangversenyek mindig telt házat vonzottak, nemcsak a szocialista brigádok, de minden fűzitői ha tehette, örömmel vett részt egy-egy évzáró hangversenyen, hiszen a zenekar repertoárjában szerepeltek opera, operett részletek, balettzenék, de megtalálhatók voltak a hagyományos fúvószenekari darabok, koncertindulók, polkák, keringők, sőt az esztrád határát súroló zenedarabok is.

1979-ben 18 főből álló kis együttes volt az **úttörőzenekar**, a fúvószenekar utánpótlását szolgálta. A szakkörként működő zenekar gyakoroltatását **Mesterházi György és Varga Lajos zenészek** vállalták. A zenekar tagjai az alábbi úttörők voltak és az alábbi hangszeren játszottak: **Punger János nagydob, harsona, Gróf Imre helikon, Tóth László szárnykürt, Németh Attila pozan, Németh Zsolt trombita, Csurgai József szárnykürt, Bitter Zsolt nagydob, réztányér, harsona, Katona Zoltán trombita, Várhidi Péter trombita, Mészáros Csaba szárnykürt, Szlávik György dob, Láng Zsolt klarinét, Láng Csaba klarinét, Fogl Attila klarinét, Zolnai Imre tenor, Rátvai Endre bariton, Kóródi Jenő bariton, Kóródi Ákos bariton.**

1979-ben hét alkalommal léptek a közönség elé:

Márciusban a megyei tanulmányi verseny megnyitóján, áprilisban a szlovákiai Komárno úttörőzenekarával közös térzene volt, a KISZ sportverseny megnyitóján közreműködtek, szerepeltek a koppánymonostori sátortáborban, az Országos Úttörő Rádióverseny megnyitóján és zárásán, szeptemberben a MAT-MHSZ napon zenéltek, majd decemberben az évzáró hangverseny megnyitóján, ahol nagy szeretettel fogadta a gyermekeket a közönség.

1979-ben a fúvószenekar szereplése 23 volt, melyhez még a társadalmi temetések is járultak. Országos fúvóstalálkozón Várpalotán képviselték a Vegyipari Dolgozók Szakszervezetét.

Négy alkalommal a Magyar Rádió készített felvételt az együttes-sel.

MAT rendezvényen ötször szerepeltek. Szocialista brigádoknak Nyergesújfalun, a Kőolajipari Vállalatnál adtak műsort.

Részt vettek a komáromi Gyermekváros jubileumi ünnepségén, szerepeltek az Országos Nemzetiségi Fesztivál megnyitóján.

Számos alkalommal volt a zenekarnak szereplése a Magyar Rádióban. A Zenei Főosztály 1979. február 18-án, vasárnap dél-előtt a hatos stúdióban nyilvános fúvószenekari hangversenyt szervezett.

„A timföldgyári együttes az amatőr fúvószenekarok minősítési listáján a legjobbak között helyezkedett el, a meghívás is ennek az elismerése volt. A zenekar előadasmódja a magyar fúvószenekari kultúra stílusirányzatát követte.

A tömör hangzás játékos muzikalitással és könnyed előadasmóddal párosul... írja a Dolgozók Lapja 1979. február 20-i számában, majd így folytatta:

Tóth Lajos karnagy szokásos pózmentes, közvetlen vezénylési módjával irányította a zenei együttest. Jól domborította ki a zene finomabb árnyalatait, a táncok hajlékonyságát, a hangulati elemeket. A 35 tagú együttesben örvendetes módon az alapító tagok közül is szerepel még öt fő. Az utánpótlást képviselte három ifjú kürtös, úttörő-egyenruhás kisfiúk személyében. A zenészek jó felkészültségűek, emellett belefeledkezve a játékba, örömmel muzsikálnak. A zenekar főként az utóbbi években, jelentős fejlődésen ment keresztül. A harsány, a szabad tér igényeihez alkalmazkodó fúvószenekari szolgáltatásán túlmenően képesek finomabb hangversenytermi előadasmódra és művészi értékű zenei alkotások megszólaltatására is.

Ezt tükrözik korábbi szerepléseik a Budai Vár nyári udvari koncertjein, a pozsonyi televízió egyik műsorában, valamint a stúdiófelvételek, a mostanival együtt már a negyedik alkalommal”- írja a korabeli tudósító, a Dolgozók Lapjában.

A sikeres rádió szereplésen túl, 1979. június végén Várpalotán szerepelt a zenekar a Szakszervezeti Fúvószenekarok I. Országos Találkozóján. Az ország legjobb együttesei közül a legrangosabbak kaptak meghívást, így a fúzitóiek is.

A szerény adottságok ellenére nem kellett szégyenkezni a példaképek előtt, mert a jól átgondolt műsorválasztás, a zenekar kiegyen-

súlyozott összjátéka, úgy a közönség, mint a szakemberek előtt megérdemelt sikert aratott.

A siker kovácsa Tóth Lajos karnagy, a szereplés tapasztalatait a Timföldújtságban összegezve megállapította, hogy büszkék lehetnek a zenekar teljesítményére, mert a vállalt feladatuknak maradéktalanul eleget tett.

A zenekar mindig szem előtt tartotta, hogy elsősorban a hazai közönségnek szerezzenek felejthetetlen estéket. Az év végék mindig mozgalmasak voltak, erre jó példa az alábbi fellépések sorozata is:

1979. november 16-án a fúvószenekar fennállásának 30. éves jubileumi hangversenyén elhangzott művek nagy igényességről tettek tanúbizonyságot. Műsoron Bizet, Verdi, Hacsaturján, Theodorakis, Blankenburg egy-egy kiváló zeneszáma szerepelt.

1979.december 9-én a Rádió 6-os stúdiójába szolt a meghívó, ez évben már másodszer, nyilvános hangversenyre, ahol a GANZ-MÁVAG Koncert fúvószenekarral játszottak közösen, vezényelt Tóth Lajos, Keil Ernő és Hollós Lajos.

1979.december 16-án már a fúvószenekarnak és a közös Vegyész-karnak tapsolhatott a közönség a szocialista brigádok részére megtartott évzáró, ajándékhangversenyen, ahol a műsor magyar zeneszerzők műveiből hangzott el, de jó néhány sikerdarab is megszólalt. Üde színfoltja volt az estnek, hogy fellépett a nagy zenekar és az énekkar mellett az úttörőzenekar is.

A zenei élet a fúvószenekar és az úttörőzenekar mellett 1975-től új színfolttal gazdagodott.

Tóth Lajos karnagy régi, dédelgetett álma vált valóra, mikor a két vállalat – az almásfüzitői Timföldgyár és a Komáromi Kőolajipari Vállalat – munkásaiból létrehozta a közös **Vegyészkart**. Ettől kezdve az énekkarral rendszeresen részt vett a Vegyipari Kórusok találkozóján.

Az irányítása alatt álló két együttessel egész estét betöltő ajándék-műsorokat szervezett a Duna-menti községek bejáró dolgozóinak, több vegyipari, és alumíniumipari vállalat munkásainak.

Megszámlálhatatlan az így szerzett barátok száma, s felsorolni is nehéz lenne azokat a testvéregyesületeket, ének és zenekarokat, akikkel gyümölcsöző kapcsolatot alakított ki az ország határain belül és kívül is.

A timföldújtság 1976. évi 1-es számában az akkori tudósító Fessel György az alábbiakat írta:

„1975. december 19-én a fúvószenekar a hagyományt követve megtartotta az évzáró hangversenyt. Ebben az évben többet kapott a közönség, mint a megelőző években. Nem meghívott énekkar gazdagította a műsort, hanem az új énekkart hallhattuk. Az énekkar a KKV és a timföldgyár dolgozóinak összefogásából 1975. év elején alakult, hazánk felszabadulásának 30. és a timföldgyár indulásának 25-ik évfordulója tiszteletére. Az énekkar műsorának csúcspontja Verdi: Nabucco c. operájából a „Rabszolgák kórusa” előadása volt, amelyet az 1974-ben Aranylanttal kitüntetett zenekar kíséretével adtak elő. A közönség szünni nem akaró tapsvihara örömet okozott a zenészeknek és Tóth Lajos vezető karnagynak is.

Az énekkarról szólva írja: külön ki kell emelnünk, kevés olyan öntevékeny együtttest ismerünk, ahol ilyen tökéletes az összhang és a szép hangzás.

Szívesen hallgattuk Weiszengrüber Anikó zeneiskolás növendék színes zongorajátékát, Bartók és Schumann egy-egy zongoradarabját tolmácsolta a hallgatóság nagy tetszésére. Az egész este kiemelkedő produkciója volt a zenekar újonnan betanult műsorszám: Offenbach Orfeusz az alvilágban című operarészlete.”

1977-ben a női énekkar létszáma 51 fő, a férfi kar 25 fő volt.

A Vegyészkar névsora 1977. szeptemberben:

Nők: Palotai Józsefné, Orot Mártonné, Varga Kálmánné, Fülesi Illésné, Magyara Ildikó, Sólyom Margit, Tóth Istvánné, Curgai Józsefné, Stingl Gellértne, Sulyok Frigyesné, Keszi Józsefné, Vizúr Lászlóné, Kiss Jánosné, Varga Istvánné, Vörös Istvánné, Rovács Zsuzsa, Szemes Ignácné, Barok Erika, Szabó Andrásné, Pokorny Lászlóné, Steinbach Gáborné, Kardos Erzsébet, Molnár Lászlóné, Zámbo Eszter, Kerekes Györgyné, Sándor Ilona, Benkő Lászlóné, Zana Lászlóné, Ignácz Györgyné, Nagy Istvánné, Komáromi Sándorné, Havas Józsefné, Kilián Teréz, Fazekas Margit, Csákvári Ágnes, Battyányi Mária, Nagy Gyuláné, Fellegi Józsefné, Polmüller Ágnes, Csányi Erika, Elek Józsefné, Kóti Zsuzsanna, Boza Józsefné, Havas Pálné, Timár Vilmosné, Bán Erzsébet, Burján Stefánia Fekete Józsefné, Szabacsi Katalin, Tóth Lajosné, Szilágyvári Ferencné,

Férfiak: Orot Márton, Farkas József, Both Károly, Tóth Zoltán, Stingl Gellért, Bolla Gyula, Mátyás László, Molnár László, Zolnai Imre, Fekete Ferenc, Fogl Gyula, Ádler József, Kópé József, Varga Kálmán, Benkő László, Komáromi Sándor, Bartal András, Mészáros Attila,

Véber Béla, Árgyelán Zoltán, Héri András, Makai Tibor, Laczi Ferenc, Vasvári Pál, Tóth István.

Az énekkar és a zenekar nagy gondot fordított arra, hogy a gyárba bejáró dolgozók lakóhelyén is tartsanak hangversenyeket. Így 1977. április 16-án a 250 személyes naszályi művelődési házban műsoros estet rendeztek, ahol bizony a terem kicsinek bizonyult. A műsor összeállításánál figyelembe vették a hallgatóság zenei érdeklődését és a siker nem maradt el.

A népszerű melódiák mellett, klasszikus zenei művek is elhangzottak, zenekari kísérettel, amely még lendületesebbé tette az énekkar előadásmódját. A siker óriási volt, írja a Dolgozók Lapja az 1977. április 26-i számában.

Az énekkar 1979. júniusában Százhalombattán a III. Országos Vegyipari dalos találkozón vett részt. „A találkozó szakmai segítő tanácsokkal látta el az énekkarok vezetőit és fenntartóit.

„A viszonylag rövid múltra visszatekintő együttes az értékelés szerint jó úton halad. A közönség tetszésnyilvánító tapsa bizonyította, hogy a jelenlévő kórusok között az almásfüzitői is rangot kapott a tetszetős műsorválasztás és a fegyelmezett színvonalú előadása miatt” ... írja a Timföldújság 1979. júliusi számában Tóth Lajos karnagy.

Az énekkar és a zenekar közös fellépéseinek 1980. decembertől rendszeres résztvevője volt a Községi Tanács fiatal, tehetséges pénzügyi előadója Taár Izabella, aki versmondásával színesítette a fellépéseket.

1980. december 11-én a szocialista brigádok részére megtartott évzáró ajándékhangverseny, mint a legsikeresebb fellépések egyike vonult be a résztvevők emlékezetébe.

Az énekkart zongorán kísérte Benkő Lászlóné, Sándy Károly dunaalmási tanár, szólót énekelt Vörös Istvánné, Orot Márton. Vezényelt Tóth Lajos és Mesterházi György.

Amikor írom a visszaemlékezést és nézem az egykori meghívót, még ma is a hideg fut végig a hátamon, az emlékek hatására. A birtokban lévő 16 darab meghívó mutatja, hogy aktív részese és hallgatója voltam éveken keresztül úgy a zenekarnak, mint az énekkarnak.

A Vegyipari Dolgozó 1981. márciusi számában Kun Imre a Művelődési Ház igazgatója a zenekar és az énekkar a szocialista brigádok részére tartott közös koncertjéről tudósított. Az együtteseket Tóth Lajos, Mesterházi György és Sándy Károly vezényelte.

„A műsor második részében a Komáromi „Lyra” énekkar is fellépett, hiszen évek óta szoros kapcsolatban van a két együttes. A komáromi együttes, városa nagy szülőltje Lehár Ferenc Vigőzvegy című operettjének részleteivel folytatta a műsort, majd ezt követően finn, szovjet, szlovák, magyar zeneszerzők művei csendültek fel. A két énekkar által előadott közös mű, Mozart Varázsfuvolájának részletei és Handel: Júdás Makkabeus című oratóriumának Győzelmi kórusa méltán aratott osztatlan sikert, a mintegy 400 főnyi közönség előtt.”

Az 1981-es év a zenekar és az énekkar szerepléseinek és sikereinek a csúcán volt. A dolgok jól alakultak, minden a helyén volt, mindenki a sikeres folytatásban bízott, amikor egy váratlan és tragikus esemény az eddig szépen felépített alapokat megrengetni látta.

1981. novemberben súlyos betegség következtében, 42 éves korában, váratlanul eltávozott közülünk Tóth Lajos karnagy, aki az eddigi sikerek kovácsaként vonult be a zenekar történetébe.

Előtte is nagyszerű karmesterek vezényeltek, tették ki a szívüket ezért az együttesért, de a ma is emlékező zenekari tagok Tóth Lajosban látták azt az embert, aki a **KARMESTER** volt.

Tóth Lajos mindig arra törekedett, hogy az emberek életét szebbé, tartalmasabbá tegye, fáradhatatlanul dolgozott a munkásművelődés előbbre viteléért. Fúvószenekarával állandó közreműködője volt a komáromi járás és a Magyar Alumíniumipari Tröszt vállalatok ünnepélyeinek, társadalmi rendezvényeinek.

A Füzitői Életrajzok 2008-ban megjelent V. kötetében **Molnárné dr. Taár Izabella, az egykori konferansz így emlékezik Tóth Lajosra:**

„Egy lelkes művészembert is megismertem Almásfüzitőn, Tóth Lajost, aki a fúvószenekar (akkor még volt) KKV - Timföldgyár közös Vegyeskarának karnagya volt. Bejártam velük, mint konferansz és versmondó fél Magyarországot. Kifejezetten művész ember volt, a színpadon kinyílt számára a világ, ott érezte igazán jól magát és persze nagyon büszke volt fiára, aki az úttörőzenekarban már akkor játszott.”

Az élet nem állt meg, a zenekar és az énekkar a veszteség feldolgozása után tovább folytatta a jó alapokra helyezett zenei munkát. 1982. január 22-én rendezte meg az almásfüzitői Művelődési Ház, hagyományos évi ajándékműsorát az almásfüzitői Timföldgyár szocialista brigádjai számára. Az énekkart Sándy Károly zenetanár vezényelte, aki Tóth Lajos halála után vette át a kórus vezetését.

A zenekart **Mesterházi György** megbízott karmester vezényelte. Ezen az estén emlékeztek meg a zenekar elmúlt évben elhunyt alapító tagjáról Steier Józsefről, az ének- és zenekar karnagyáról Tóth Lajosról, kinek halálával nagy veszteség érte mindkét együttest. A megemlékezés után Schneider: Alpesi kürt-nyitányával tisztelegtek a két kiváló muzsikus emlékének. A megemlékezésen részt vett az együttes első karmestere Fátrai Márton is, aki magával ragadóan tudta irányítani a zenekart, az általa vezényelt számot hosszan tartó taps követte.

Mesterházi György a tatabányai Bányász fúvós és Szimfonikus zenekarnak volt a tagja. Az egyik fúvószenekari próbán kereste meg 1970-ben Tóth Lajos azzal a szándékkal, hogy Almásfüzitőre csábítsa.

Ez sikerült is, így 1970. októberében az Almásfüzitői Timföldgyárba kerül először mint laboráns, majd telefon szerelőként dolgozott. 1970. szeptemberében tanulni kezd Tatabányán a Villamosenergiái Technikumban, ahol 1974-ben technikus oklevelet szerez.

A fúvószenekarban Tóth Lajos helyettese és első szárnykürtös lesz.

Mesterházi György zenei tanulmányait 1958-ban a tatabányai zeneiskolában kezdi meg, hangszerként a trombitát választja. Általános iskolai tanulmányainak befejezése után Budapestre kerül a Magyar Néphadsereg Központi Zenenövendék iskolájába, ahol 1966-ban érettségi bizonyítványt szerez.

1964-ben bekerül a budapesti Vasas Művészegyüttes Szimfonikus zenekarába. Az iskola befejezése után, mint hivatásos katonazenész Székesfehérvárra kerül, de továbbra is feljár Budapestre a szimfonikus zenekar próbájára illetve szerepléseire.

Székesfehérváron zenei karrierje nem úgy alakult, ahogy azt ígérték neki, ezért 1969-ben egészségügyi okok miatt megválnak a honvédségtől és a civil életben helyezkedik el.

1969-től tagja lett a tatabányai Bányász fúvós és Szimfonikus zenekarnak is.

1978-ig együtt látja el az almásfüzitői és a tatabányai zenélést.

Komoly döntést hoz, amikor megválnak 1978-ban a tatabányai fúvós és szimfonikus zenekartól, mivel ideje nagy részét leköti a timföldgyári fúvószenekar, ahol időközben a zenekar szólistája is lett és élhetett kedvenc időtöltésének a **hangszerelésnek**.

Több ismert művet is átdolgozott fúvószenekarra, egyik legsikeresebb alkotása volt a Monti csárdás, amit több hangversenyen és rádiófelvételen is előadott a zenekarral, aminek szólóját maga játszotta.

Egy 1981. január 23-án megtartott ajándékhangverseny meghívója szerint már Mesterházi György feldolgozásában hallhatta a közönség a Monti csárdást.

Ez a nagyszerű mű szinte végig kíséri a zenekar szereplését, a 40. éves jubileumi hangversenyen, amelyre 1990. február 9-én került sor, szintén szerepelt ez a zeneszám.

1982-ben „B” kategóriájú középfokú fúvóskarnagi bizonyítványt szerez a Népművelési Intézetnél. Erre a képesítésre nagy szüksége volt, hogy elnyerje a Népszavában meghirdetett karnagi állást.

Tóth Lajos halála után mint zenekarvezető tevékenykedik a zenekar megszűnéséig. Számos sikeres hangverseny, nyilvános és zártkörű rádiófelvétel, Budapesti szabadtéri hangversenyek – Halászbástya, Vajdahunyadvár – fűződnek a nevéhez.

Igen jó kapcsolatot alakított ki az oroszlanói Bányász Fúvószene-karral és vezetőjével, azzal a Fátrai Mártonnal, aki 1949-ben alapította a timföldgyári fúvószene-kart, valamint a tatai laktanyában lévő fúvószene-karral és annak vezetőjével Padányi Szabolcs-csal.

Éveken keresztül foglalkozott gyerekekkel, azok tanításával több ízben sikeresen, mert lett utánpótlás a zenekarba, illetve más zenekarba is lett zenész a tanítványai közül, pl: Szekeres János, Nagy István, Tóth László. Próbálta a megalakult úttörőzenekart összetartani, szerepléseket szervezni számukra.

1983-ban vezetett munkanapló szerint a 31 fő zenekari tag névsora az alábbi:

Karmester: Mesterházi György

Magyara Ferenc, Csákvári Zoltán, Varga Lajos, Petrovics István, Kara Ernő, Denk Dezső, ifj. Várhidi Antal, Majer István, Ernszt János, Pontos Lajos, Mekler Lajos, Tóth László, Tölgyes Sándor, Korinek Sándor, Bordács Zoltán, Nagy Lajos, Mudróczki László, Kovács László, Nagy Ferenc, Savanyú Lajos, Turcsányi Ferenc, id.Várhidi Antal, Bátis László, Kenyeres László, Sándor Előd, ifj.Tóth László, ifj.Zöld Imre, Simon Attila, Szekeres János, Varga Zsolt, ifj. Czeglédi István

1983-ban a zenekarnak 38 szereplése volt. Ebből 19 temetés, 1 rádiófelvétel, 1 nőnapki köszöntő, 3 térszene, 7 vállalati ünnepség, 1 zenés ébresztő, 1 úttörőavatás, 1 jótékonyági fellépés, 1 szereplés a tűzoltóságnál, 1 szereplés a megyei fúvószene-kari találkozón, 1 szereplés a „Hungalu kupán” 1 évzáró hangverseny.

1984. február 3-án került sor a fúvószenekar valamint a Komáromi Kőolajipari Vállalat és a Timföldgyár közös Vegyész-Kara közreműködésével egy jubileumi ajándékhangversenyre.

„Ez a koncert fordulópontot jelentett a két együttes számára is. Már több esetben vettek részt különböző megyei rendezvényeken, de ilyen sikert talán még akkor sem értek el, amikor rádiófelvétellel találták őket alkalmasnak. A fúvós együttes az utóbbi hónapokban megtett mindent azért, hogy a megye kiváló, hasonló nagyságú zenekaraival együtt, egy lapon emlegessék. Mesterházi György karmester képes arra, hogy a legjobbat hozza ki a zenésztársaiból.

Repertoárdarabjaik legjavát hozták, kiváló műsorválasztással és előadással örvendeztették meg a megjelenteket” – írja a Dolgozók Lapja az 1984. február 9-i számában Ádám Éva. – majd így folytatja:

„A szakemberek egyöntetű véleménye, hogy az almásfüzitőiek felzárkóztak, minden feladatra alkalmassá váltak.... Műsorukból kiemelésre kívánczik a Csajkovszkij Hattyúk tavából vett Nápolyi dal, melyet trombitaszólójával felejthetetlené tett Varjú László, mint vendég a tatai Helyőrségi Fúvószenekar tagja.

Másik kiváló teljesítménye volt az együttesnek és a karmesternek is Verdi: Rabszolgák kórusa a Nabucco című operából, ugyanis, ezt az énekkar és zenekar együtt adta elő Mesterházi György vezényletével. Megmutatták, hogy ilyen közös előadásra is képesek.

Néhány szót az utánpótlásról: Tóth Lászlót a néhai karmester Tóth Lajos fiát és Varga Zsoltot, Varga Lajos klarinétos fiát is itt találtuk a veterán fúvósok között ezen a sikeres hangversenyen.

Korábban említettem, hogy a zenekar fellépésein rendszeresen konferált Taár Izabella a községi Tanács fiatal tehetséges dolgozója, róla az újságíró így emlékezett: „Egy kedves prózatehetséggel is találkozottunk. Taár Izabella, a tanács fiatal dolgozója konferált, és nagyszerűen olvadt bele a zene keltette hangulatba az Illyés- és az Eminescu vers szép előadásával. Ide illett a két vers, s megérdemelten kapott nagy tapsot.”

Nagyszerű, hogy az ilyen csodálatos eseményekre személyesen is emlékezem, hiszen éveken keresztül jó magam is részese voltam, mint hallgató a zenekar sikereinek és Taár Izabella a kolléganőm volt 25 évig.

1984. december 7-én a zenekar megalakulásának 35. évfordulója alkalmából jubileumi hangversenyre gyűltek mindazok, akik sze-

relmesei voltak ezeknek a zenei eseményeknek. A közönség ismét egy nagyszerű hangversenyt láthatott és hallhatott. Vendég együttes is fellépett, a Mosonmagyaróvári Timföld és Műkorund gyár fúvószenekara, vezényelt Hernádi Sándor.

Az almásfüzitői együttest az egykori alapító karmester Fátrai Márton és Mesterházi György vezényelte, konferált Taár Izabella, szólót játszott Pontos Lajos, aki kimagasló tehetségével és zenei tudásával méltán volt a siker kovácsa.

A műsoron indulók, verbunkosok, keringők hangzottak el.

Mindannyian, akik ott voltunk, úgy éreztük, szinte mi is részesei vagyunk a sikernek, tenyerünket vörösre tapsolva, tettünk hitet a zene szeretete mellett.

A zenekari jubileumok mellett 1985. május 13-án ünnepelte a Vegyész-kar fennállásának 10. éves évfordulóját.

A kórus az elmúlt 10 év alatt nagyon sokszor és színvonalasan szórakoztatta a munkás kollektívákat, a szocialista brigádokat, sokszor tette ünnepélyessé a társadalmi rendezvényeket. A kórus 1984-ben megszerezte az ezüst fokozatot, 1985. május 1-én a Komárom megyei Tanácstól Amatőr Művészeti Díjat kapott.

Ez a színvonal kötelezettséget is jelent az énekkarnak és annak vezetésének. Jól megválasztott műsorpolitikával és színvonalas szerepléssel hálálták meg az elismeréseket. A jubiláló kórus nagy sikerű hangversenyt adott az ünneplő közönségnek repertoárjának leg szebb műveiből.

A jubileumi ünnepségen részt vett az NDK-beli Bad Langensalza-i járás ifjúsági fúvószenekara, akik a műsor második részében színvonalas, nagy tetszéssel fogadott műsort mutattak be.

A közös játszás élményével szolgált a jubileumi hangverseny záró száma, Handel: Győzelmi kórus a „Júdás Makkabeus” című oratóriumból, kísért a Timföldgyár fúvószenekara és a tatai Zeneiskola tanulóinak kamara-együttese.

Hálával gondolok ezekre a zenei eseményekre, amely igazi csemegeével szolgált az értő közönségnek.

1985. december 20-án tartotta a zenekar és az énekkar a hagyományos jutalomhangversenyt a Petőfi Művelődési Házban.

Az első részt a kórus, a második részt a fúvószenekar muzsikája töltötte ki. A zenekar számára nagy tét volt ez a szereplés, ezen a hangversenyen történt VI. országos minősítésük.

A zenekar szakmai bírálatát olyan kiválóságok értékelték, mint Szilaj Gyula a Kórusok Országos Tanácsa megyei titkára, Padányi Szabolcs százados, karmester és Katona László a Szakszervezetek Megyei Tanácsa kulturális osztályvezetője.

A bemutatott művek nagy sikert arattak, a műsor darabjai szinte kivétel nélkül először hangzottak el a művelődési házban.

Vastaps és a hálás közönség szeretete készítette a zenekart rádás-számok előadására. A társadalmi zsűri is jónak értékelte a műsort, ezért „Aranydiploma” minősítési fokozatra javasolta a zenekart, amit a kiváló együttes megérdemelten kapott meg.

1987. szeptember 21-én ismét egy hangversenyre voltak hivatalosak a zenekedvelő fűzitőiek. Örömmel vettünk részt egy-egy rendezvényen, hiszen el voltunk kényeztetve, a zene házhoz jött, csak menni kellett és átadni magunkat a zene élvezetének.

A fúvószenekar és a vegyészkar mellett közreműködött a Mülverstadt-i Férfi Kórus Tübingiából, Reinhard Schreiber vezényletével. A német szerzők műveiből álló műsorukat a közönség vastappal jutalmazta.

A Vegyeskart Horváth Istvánné karnagy vezényelte, a zenekart Mesterházi György. A Vegyeskar egyre tisztábban énekel, ezen is lemérhető a fejlődésük.

A vendégek jelenléte ösztönző volt, mindenki tudása legjavát adta és a siker most sem maradt el. A vastaps a hálás közönség részéről megérdemelt volt.

1988. március 4-én nőnap hangversenyre szólt a meghívás. A nők jogait és a nemzetközi béke napját 1977-ben tette hivatalos ünnepé az ENSZ közgyűlés.

Örömmel fogadták a fűzitői lányok és asszonyok ezt, az akkor még hivatalos ünnepet, hogy az énekkar és a zenekar is köszönt bennünket.

Horváth Istvánné kórusvezető és Mesterházi György karnagy virág helyett egy nagyszerű zenei csokorral kedveskedtek a vendégeknek.

Akkor is, de ma is úgy éreztük, hogy nemcsak a nők, de a hálás közönség megbecsülése volt a fő célja a hangversenyen szerepelt együtteseknek.

1989. február 17-én szintén egy sikeres hangverseny megrendezésére került sor a Petőfi Művelődési Házban. A fúvósok és az ének-

kar mellett ismét vendég együttesnek tapsolhattunk. A Gútai fúvószenekar, Bandri János vezényletével tette színesebbé és változatosabbá az est folyamán előadott műveket.

Egy új kórusvezetővel ismerkedhettünk meg, Erdei Attilánéval, aki méltó utódja volt az énekkar éléről eltávozott Horváth Istvánné karnagynak.

1989-ben a zenekar létszáma 22 fő volt. A Művelődési Ház 1989. évi munkájáról készült beszámoló szerint az alábbi fellépéseken vett részt a zenekar:

januárban felléptek a kisbéri „Munkásör avató ünnepségen”, márciusban a nőnapon, valamint KISZ rendezvényen, április 1-én és május 1-én vállalati ünnepségen és zenés ébresztőn, valamint ténzenét adtak, májusban a tatai országos sportnapon voltak, temetések 8 alkalommal működtek közre. Április 14-én sikeres rádiószerplésen vettek részt, szeptember 2-án Kincsesbányán két alkalommal, majd 9-én a „Komáromi Napokon”, október 27-én a VDSZ kongresszusán, november 3-án a vállalati ünnepségen léptek fel.

Az év legkiemelkedőbb szereplése a február 17-én megrendezett minősítő hangverseny volt, amelyen a zenekar ismételten elérte az „Aranydiploma” minősítést.

1977. decembertől 1989-ig a Magyar Rádióban 30 alkalommal szerepelt az együttes, 1985-ben riportműsor is készült a vállalat igazgatójával és a karnaggal.

1989. tavaszán a zenekar tagjai közül Kun Károly alapító tag, valamint Mesterházi György karnagy „Szocialista Kultúráért” kitüntetésben részesült.

Elérkeztünk 1990. február 9-hez, amely nevezetes nap volt, évforduló hiszen négy évtizeddel ezelőtt alakult meg, s azóta is a zenebővületében dolgozik az almásfüzitői Timföldgyár Petőfi Művelődési Házának Fúvószenekara.

A fúvószenekar 40. éves jubileumi hangversenyére hívott meg bennünket az Almásfüzitői Timföldgyár Gazdasági és Társadalmi Vezetősége, valamint a Petőfi Művelődési Ház vezetősége.

A szereplők az Almásfüzitői Timföldgyár – KKV közös Vegyész-kara, az énekkar ekkor még 40 fővel működött, vezényelt: Soltész Kálmán karnagy, akinek irányításával a kórusirodalom remekeit szolgáltatta meg az énekkar. Minden bizonnyal a legszivetrázóbban Verdi: Nabuccójának Rabszolga-kórusa zengett ezen az estén.

Az Almásfüzitői Timföldgyár Fúvószenekarát Mesterházi György dirigálta, igazi „slágermenüt” kínáltak a nézőknek, többek között: Suppé: Könnyűlovasság-nyitányának, Monti: Csárdásának, Theodorakis: Szirtakijának megszólaltatásával. Közreműködött: Kiss Edit és Molnárné Taár Izabella, mindketten a községi Tanács dolgozói. Zongorán kísért: Zsoldosné Werner Márta.

Erről a jubileumi koncertről Bordács Zoltán zenekari tag lánya, Bordács Mónika videó kazettán egyedülként rögzítette az egykori eseményt. A kazettát nézve, elszorul a szívünk, hogy már csak a technika segítségével gyönyörködhetünk az egykor sikeres zenekar muzsikájában.

Amikor ezek a csodálatos művek felcsendültek, ellillant minden bánat, lelkünk megbékélt. A zene az élet legcsodálatosabb ajándéka. Sokat köszönhattünk az almásfüzitői muzsikuskoknak. A jubileumi hangversenyükkel megkoronázták eddigi zenei élményeinket.

A 40 éves jubileumi hangversenyen Csige János a timföldgyár igazgatója oklevelet adott át azoknak, akik alapítói voltak az együttesnek. Így kapott elismerő oklevelet pl: Korinek Sándor, Csákvári Zoltán, Tóth László, Várhidi Antal, Nagy Lajos, Kun Károly.

A fúvószenekar eddigi eredményeit meleg szavakkal méltatta az a Fátrai Márton, akinek áldozatos szervező munkájával ennek az együttesnek a létrejötte köszönhető. Az idős mester, aki még akkor is aktív részese volt az oroszlanói zenei életnek, örömmel vállalta, hogy vezényel a jubileumi hangversenyen.

Nem sokan mondhatják el magukról, hogy az első kapavágástól, egy zenekar megalakításától eljutnak a 40 éves jubileumig, ezen a csodálatos eseményen, ennek a felemelő érzésnek is tanúi lehetünk, Fátrai Márton alapító karnagy sikerének sokan örültünk.

Tóth László alapító tag 1990. február 9-i jubileumi hangverseny után az alábbiakat nyilatkozta a Dolgozók Lapja 1990. február 27-i számában:

„Az az ember, aki szereti a zenét, más, mint a többi. Gazdagabb, boldogabb, érzékenyebb. Nem érzénem magam egész embernek, ha az életben nem lenne a muzsika”. .. csodálatos gondolatok.

Ezek az egyszerű emberek, akik éltek-haltak a zenéért nagyon szerény díjazást kaptak havonta a Timföldgyártól. A zenekar vezetője 1979. március 1-i hatályba lépéssel dolgozta ki az első anyagi térítési szabályzatot.

A fúvószenekari munka jelentős fizikai és szellemi igénybevétellel járt. A Pécsi Mecseki Ércbányák Vállalatnál folytatott orvosi összehasonlító vizsgálat azt igazolta, hogy egy zenész 4 órás intenzív próba utáni súlycsökkenése, fizikai és szellemi teljesítőképesség-csökkenése meghaladta egy vajúró teljes műszak után mért, azonos élettani jellemzőinek mértékét. E kedvezőtlen hatások csökkentése érdekében, a kalóriavesztés pótlására a hangszeres zenészeket költség-térítésként próbadíj illette meg. A fúvószenekar anyagi térítési szabályzata szerint 1986. évben választott vezetőség döntése alapján próbadíjként egységesen 70 Ft számolható el próbánként. A hangszeres zenészeket minden szereplésért szereplési díj illette meg, 15 Ft/óra. Temetés alkalmával elszámolható díj 70 Ft volt.

A zenekar vezetőjének díjazását havi átalánydíj képezte, ennek összege 2000 Ft/hó. Részére szereplési, temetési díj nem került elszámolásra. A karnagy munkája rendkívül összetett és sokrétű volt. Pályázatokat készített a különböző díjak elnyerése érdekében, így pl. a Szakszervezetek Megyei Tanácsa Elnöksége által alapított „Amatőr művészeti díj”-ra, „Kiváló együttes” cím elnyerésére.

Ezek a pályamunkák bemutatták a zenekar tevékenységét, az elért eredményeket, a törekvéseket, a kulturális és zenei kapcsolatok kiépítését. A zenekarvezető feladata volt a zenekari tagok megjelenésének a biztosítása úgy a próbákon, mint a fellépéseken. A zenekar tagjainak fele nem timföldgyári dolgozó volt.

A karmester minden egyes alkalommal kikérőt írt a munkahelyi vezetőknek, hogy a szereplés érdekében tegyék lehetővé dolgozójuk munkából való távolmaradását. Mindezek komoly adminisztrációs terhet jelentettek a karnagynak.

A most leírt adatokból is kitűnik, hogy a zene szeretete hatotta át ezeket az embereket és nem az anyagi előnyért játszottak évtizedeken keresztül.

A zenekar tagjai tehetséges, született zenészek voltak. Többen azonban jobb zenészek akartak lenni, ezért tanultak szorgalommal és végeztek el különböző zeneiskolát, többen konzervatóriumot.

A kitartó, soha nem csüggedő kedvet, a sok önfeláldozó munkát, a szabad időről való gyakori lemondást, a veritékes próbák feszültségét, a gyakorlások egyhangúságát, a télen-nyáron, fagyban, hófúvásban, rekkenő hőségben, a társadalmi rendezvényeken való helytállást nézzük, a 40 év munkája bizony egy egész életre való summát jelent.

Játékukkal csak dicsőséget szereztek Almásfüzitőnek. Mégis úgy múlt ki a zenekar, mint ősszel a hervadó virág.

Az 1990-es év a rendszerváltással nemcsak az országnak jelentett új időszámítást, a zenekar élete is gyökeresen megváltozott. A Timföldgyár, amely 40 éven át gondoskodott arról, hogy a zenészek tudásuk legjavát adva a munka mellett a kultúrának is dicsőséget hozzanak, a timföldgyártás hanyatló korszakát élte át. A vállalat átalakult korlátolt felelősségű társasággá és ennek a társaságnak már nem volt fontos, hogy támogassa a zenét, a kultúrát. Igyekezett megszabadulni minden olyan nem termelő egységtől, ami sok-sok anyagi ráfordítással járt. Így a művelődési ház, sportház, óvoda, bölcsőde átadásra került a községi Önkormányzatnak. A művelődési házban működő fúvószenekar anyagi támogatását az Önkormányzat nem tudta biztosítani, megszűnt a zenészek munkaidő kedvezménye is a heti két próbanapra.

Ennyi negatív hatás után nem csoda, ha a zenekari tagok nem a további folytatás, hanem a megszűnés mellett döntöttek. Az akkori polgármesternek, Biermann Margitnak volt néhány próbálkozása a zenekar együtt tartása érdekében, de törekvése már nem talált célba.

Még egy próbálkozás volt a zenekar további munkájára, amikor Bros Stanislaw vette át Mesterházi Györgytől a karmesteri pálcát, ez az időszak kb. fél évig tartott és végleg letették a zenészek az olyan szeretett hangszerüket.

Majdnem 20 évnek kellett eltelnie, hogy **Karánsebesy Lukács** polgármester úrnak és **Bekéné Magyar Melinda** intézményigazgatónak eszébe jutott, hogy volt itt a Timföldgyár finanszírozásával egy fúvószenekar, amely szégyent sehol sem hozott a nevére, ez volt az Almásfüzitői Timföldgyár Petőfi Művelődési Házának a zenekara. Dicséret és elismerés illeti a múltidéző anyag elkészítésének kezdeményezőit.

A zenekarnak a 40 év alatt volt olyan időszaka, hogy apák és fiúk is együtt játszottak. Az apák és fiúk így emlékeznek erről:

Apák és fiúk

Tóth László - Tóth Lajos karnagy fia, így emlékezik a zenekari múltra: Tóth László 9 éves korában kezdett el a zongora mel-

lett trombitán is tanulni. Ekkortól édesapja, Tóth Lajos úttörőzenekart is szervezett a már működő nagyzenekar mellett.

Az úttörőzenekarral például több úttörőavatáson és egyéb iskolai ünnepségeken vett részt. Az ügyesebb gyerekek később a felnőtt zenekarban is lehetőséget kaptak a bizonyításra. Így már 10-11 éves korában játszott a trombita szólamban Korinek Sándorral együtt, abban a zenekarban, ahol édesapja Tóth Lajos volt a karnagy és az apai példát követve zeneművészeti szakközépiskolát végzett Győrben, trombita szakon. Szerette a vidéki fellépéseket, térzenéket és az azzal járó utazást. Egyértelműen a csúcspontját jelentették ezeknek a kirándulásoknak a Magyar Rádió meghívására adott koncertek. Ezek háromféleképpen zajlottak: volt stúdiófelvétel, ahol tettség szerint lehetett javítani a produkciót, esetenként többszöri felvétellel. Ezenkívül voltak a „Nyilvános hangversenyek a 6-os stúdióban”- ezek a felvételek a mai napig is folynak az ország fúvószenekaraival. Általában 20-30 perces műsort adott két behívott zenekar (nagyjából hasonló kvalitású amatőr zenekarok voltak), amit később két külön műsor keretében közvetítettek a rádióban.

A harmadik típusú rádiófelvétel volt a leghangulatosabb: térzene a Nemzeti Galéria előtti térről. Ezek minden esetben a tavasztól ősziig terjedő időszakban vasárnaponként kerültek megrendezésre. Szerencsére a legtöbb esetben szép napos idő volt a rezes hangszerek csak úgy csillogtak a napfényben. Ezekre a koncertekre akkoriiban sikerült hívni néhány kiegészítő zenészt is az oroszlan yi, tatai honvédségi zenekarokból.

Nem kis szerepe volt ezeknek a profi kollégáknak abban, hogy később ő is a fúvós pályát választotta, ők voltak akkoriban a szakmai példaképei.

A rádiós koncertekről hazafelé menet legtöbbször hangulatos ebédre megállt a zenekar valamelyik útba eső étteremben. Így ismerték meg a Kopár -csárdát és a herceghalmi Autós büfét is.

A zenei fejlődésében sokat köszönhet Mesterházi Györgynek,- Tóth Lajos halála után vette át a zenekar irányítását - aki szívesen foglalkozott a tehetséges fiatalokkal a hangszer-technikai kérdésekben is.

Nagyon sokszor szerepelt különböző zenekarokkal a Magyar Rádióban ,de mindig nosztalgiával gondol vissza a „hőskorra”, a kezdetekre, amikor az első lépéseket tette a profi zenészi pályafutása felé, és akkor is gyakran eszébe jut ,mikor már ő volt meghívott

kisegítő zenész timföldgyári fúvószenekarban. Fiatalkora szép emlékei fűződnek a zenekarhoz, amely sajnálatos módon már régen nem működik.

Nagy öröm számára, hogy a 11 éves fia, milyen ügyesen játszik a zongorán, folytatva a nagyapai és apai hagyományokat a zene csodálatos világában.

Varga Lajos és fia Varga Zsolt. Varga Lajos 1970-ben került Almásfüzitőre. Zenei képesítését Orosházán szerezte, ahol klarinét szakra járt hat évig. Közben az orosházi Erkel Ferenc Szimfonikus zenekar tagja volt. Házasságkötéssel került Almásfüzitőre. Munkahelye a Timföldgyár lett. Főnöke Sánta Ferenc, aki trombitán játszott, vitte a már működő fúvószenekarba. Segített a beilleszkedésbe még Tóth Lajos karnagy. Az évtizedek során szoros barátságot alakított ki szinte minden zenésztárával. Mindegyik karmester a saját stílusa szerint dirigálta a zenekert. Farkas Antal karmester volt az, aki a legtöbbet ki tudta hozni a zenekarból. Az apai örökséget fia Zsolt vitte tovább, aki sokat járt az édesapjával a próbákra, és hallgatta az úttörőzenekar játékát. Nagy hatással volt rá a megismert zenei élmény, ő is szeretett volna zenét tanulni. Ekkor még kisgyermek volt. Az általános iskola negyedik osztályából járt el a Komáromi Zeneiskolába klarinéton tanulni, mivel édesapja hangszere is az volt. Közben olyan jól haladt a zenei tanulmányaival, hogy a zenekar is tudta alkalmazni.

Sokat gyakoroltak együtt apa és fia, ebbe besegített a család kislánya Viktória, aki zongorán kísérte a klarinétgyakorlást. Apa és fia nagyon szerettek együtt játszani, és élvezték a zenekar többi tagjával való játékot.

Varga Lajos, mint zenekari tag a gyártól sok támogatást kapott, elsősorban, mint ifjú házas lakáshoz jutott. Később a próbákra is munkaidő kedvezményt kapott. Volt táborba családotul Siófokon, mely mindig nagyon jól sikerült. Kirándult a zenekar Lillafüreden. Felejthetetlen élmény számára a sok-sok külföldi szereplés, mely a Csehszlovák televízió is közvetített, de megfordultak az NDK-ban Bad Langensalsaban is.

A 3 nemzedék, a 3 Várhidi Antal zenei múltjáról...és az örökség folytatóiról...

Idősebb Várhidi Antal – mindenki Pajti bácsija – nem volt hivatalosan tagja a zenekarnak. Pente László dobos távolléte esetén számtalan esetben helyettes zenészként beállt a csapatba és az örökvidám ember szívesen vette kezelésbe a nagy dobot.

Fia Várhidi Antal alapító tag, szeretett tubáján 1949-től a zenekar megszűnéséig játszott, az elmúlt 40 évben a fúvószenekarnak meghatározó tagja volt. Hatalmas hangszere nemcsak fizikai állóképességet, de nagy-nagy zenei tudást is igényelt. Kiváló zenei tehetségét nemcsak az almásfüzitői zenekarban kamatoztathatta, egyenruhája volt az oroszlányi bányász zenekarban, a mosonmagyaróvári MOTIM és MOFÉM, valamint tatabányai bányász zenekarban.

Ifjú Várhidi Antal zenei tanulmányait 1967-1971. között a tatabányai Erkel Ferenc Zeneiskolában, trombita és dob szakon végezte.

Tanulmányaira teljes mértékben hatással volt az apai örökség, 17 éves korától, 1968-tól már tagja volt a zenekarnak.

Sorkatonai szolgálatát Nagykanizsán töltötte, a helyőrségi fúvószenekarnak volt a tagja, ahol két éven keresztül napi 8 órát fújt hivatásos zenészekkel, valamint tagja volt a nagykanizsai városi szimfonikus zenekarnak is.

Nemcsak édesapja, de zenekari társai is nagy-nagy elismeréssel szólnak még mai is zenei tudásáról, a híres trombita szólóiról aminek kiteljesedése a két éves katonaságnak köszönhető.

A család zenei örökségét tovább viszi ifjú Várhidi Antal lánya, aki elvégezte a zeneiskolát fuvola szakon, a legnagyobb unokája, aki most tíz éves pedig bariton kürtön tanul két éve.

Idős Zöld Imre és ifjú Zöld Imre. Csákvári Zoltánnak köszönhetem, hogy írhatok e két jeles zenésről, ugyanis a volt zenekar bizalmijának jó emlékezete megőrizte e két kitűnő katonazenészt.

Mindketten a tatai honvédszenekar főállású hivatásos zenészei voltak. Amikor a füzitői zenekarban játszottak, az idős Zöld Imre már éppen nyugdíjba vonult.

Fia mindvégig kiségitő zenészként járt az almásfüzitői zenekarba. Amikor a honvédségnél meglévő főállása lehetővé tette, mindig számíthatott a zenekar a közreműködésére. Az emlékezet szerint kb. 2-3 éven át a zenekar rendes tagjaként működött apa és fia.

Mindketten Tatáról jártak át a próbákra, rendszeresen saját költsé-
gükön, mert a zenét nagyon szerették.

Idős Zöld Imre kotta anyagok beszerzésében és kottamásolásban
jelentős segítségére volt Tóth Lajos karnagynak

Apa és lánya

Bordács Zoltán kislánya Bordács Mónika kb. 6 hónapig volt
tagja a fúvószenekarnak, egyedüli lányként.

Mónika fuvolán, míg édesapja trombitán játszott. Talán, ha lett vol-
na még egy lány társként, bizonyára Mónika is hosszabb időt tölt el a
nagyhírű zenekarban, de fél év után abbahagyta, úgy érezte egyedüli
lányként a sok férfi között, nem csinálja tovább. Édesapja a mai nap is
sajnálja, hogy ez a közös zenélés Mónika részéről megszakadt. Édes-
apja ma is aktívan zenél, kedvenc hangszerétől nem tud megválni.

**A komoly munka mellett sok-sok vidám történetet is őriz-
nek a zenekari tagok, néhányat megosztott velünk id. Várhidi
Antal.**

„Az 1960-as évek végén, Komáromban, november 7-én fáklyás
felvonulás és koszorúzás volt a szovjet helyőrségi zenekarral együtt.
Az ünnepség után a fáklyás menet átvonult a városháza előtt álló
szoborcsoporthoz, amelynek a bal oldalán a szovjet, a jobb oldalán
a timföldgyári zenészek foglaltak helyet, a szoborral szemben pe-
dig egy lövész raj, amely a díszlövéseket adta.

A zenekar arccal a szobor felé, Marosvölgyi Vendel karmester
pedig háttal állt és várta a jelet a zeneszám beintésére. A beszédek
elhangzása után kezdődött a koszorúzás és a munkás-gyászinduló.
Jel nem jött a karmester részére, csak a dízsörtűz. A zenekar tagjai
előre nézve látták, hogy készülnek a lövésre, de a karnagy, aki háttal
állt nem látta, és a beintés helyett, a dízsörtűz hallatára ijedtében
beugrott a zenekar első sorába, feldöntve pl: Eperjesi Istvánt, Steier
Józsefet, Csákvári Zoltánt, Kun Károlyt. Botrány és visszafogott
mosoly jellemezte ezt a közjátékot. Baj nem lett, a sorok pillanatok
alatt rendeződtek.”

Egy újabb történet: „Május 1-én reggeli ébresztőre a kultúrház
előtti térről indult a zenekar a sportház felé. Élen Marosvölgyi Ven-

del karmester vezényelte a menetindulót és ment egyenesen a sportházi elágazás felé, ahol Mindszenti László már várta a zenekart egy kupica pálinkára. A karmester az elágazásnál elfordult és egyedül ment a legényszálló felé, a zenekar Eperjesi István vezetésével pedig tovább ment a sportház nyitott kapujához.”

„1956. előtt is már lejárt a zenekar a Balatonra. Az első üdülőtábor Siófokon túl volt a bányász üdülő környékén. Hangszer tisztítás volt a program, a zenekar tagjait és a hangszereket Reiber Ferenc teherautóval vitte le.

A megérkezés után a zenekar tagjai lerakodták a hangszereket, körbeálltak, középen a szakács Aradi László, - egy óriási fehér szakács sapkában, egy hatalmas fakanállal a kezében,- akit zenével akartak köszönteni.

A szakács beintett a főzőkanállal, de a zene nem szólalt meg az óriási nevetés miatt. Mindenki tudta, hogy az összes szidolos tisztító rongyot beletömtek id. Várhidi Antal hatalmas tubájába, csak ő nem.

A megtréfált zenész majd felrobbant mérgében, ami természetesen egy jókedvű zenélésben és barátkozásban oldódott fel.

Sándor Elődnek, a zenekar volt ütősenek is vannak vidám történetei: „Szlovák turnéről hazafelé a Révkomáromi hangszer boltban új rézfúvós hangszereket vásároltunk, a hazainál lényegesen olcsóbban. Nem számítottunk rá, de a vámosok fülest kaptak.

Ki kellett szállnunk a buszból, a hangszereket ki kellett pakolni, ők pedig rámutattak, hogy melyek azok, amelyeket most vásároltunk és éppen át akarunk csempészni a határon.

A parancsnok zord ábrázattal közölte: három választásunk van: elkobozzák a csempészarut, esetleg vámot és büntetést fizetünk, vagy a három legjobb számunkat elfújuk nekik. Így hát a két ország határsorompói között is volt egy koncertünk...”

„Mi tudjuk, de a többség nem, de nekünk - 4C-nál hidegebb időjárásban nem kellett volna fújnunk. Előfordult ugyanis, hogy rázendítettünk a hidegben és közben a rezek lefagytak, a szám végére csak a fafúvósok és a dob maradt. Ugyanígy jártunk egyszer az orosz laktanyában. Míg mi szépen lefagytunk, az ő karmesterük végigjárta 12 tagú csapatát két üveg vodkával, egyikből a rezekbe töltött, a másikat a kollégák húzták meg... Volt is olyan hangerő...”

Az összejövétel befejezése meglepetést tartogatott. A volt zenekar ma is aktív mókamestere, Bordács Zoltán, egy csodálatos szoprán-szaxofon szólót adott elő.

A zenekar szerepléseinek színvonalához nagyban hozzájárult egy jól sikerült dekoráció, egy igényesen kivitelezett színpadi kép. Mindezt a munkát évtizedeken keresztül a Timföldgyárban **Holpert József és Pálffy Aladárné** dekorátorok végezték. Holpert József 1960 – 1988. között a Timföldgyárban végzett főállása mellett a kulturházban is ellátta a dekoratőri feladatokat.

Holpert József volt az ötletgazda, mindig ő adta a tippet, az alapötletet, ő volt az, aki fúrt-faragott, Pálfy Klárka – aki képzőművészeti gimnáziumot végzett – mindezekhez kialakította a formát, a szépítést, a finom munkát ő csinálta. Mindketten jelentősen hozzájárultak a színvonalas végeredményhez.

A május 1-i felvonulásokon a teherautó feldíszítése is az ő feladatuk volt, ugyanis a zenekar autóval járta végig mindkét települést a reggeli ébresztéskor.

Kara Ernő hívta fel a figyelmem, hogy feltétlenül keressem fel a zenekar évtizedekig tartó, egyik leglelkesebb nézőjét, **Holczinger Ferencnét**.

Holczinger Ferencné 40 évig dolgozott a Timföldgyárban. A zene iránti szeretetét édesapjától örökölte, aki nagyon szépen tudott játszani citerán.

1952-től alapító tagja volt a Virág Miklósné, mindenki által nagyra becsült Irma néni tánctanár által vezetett népi tánccsoportnak.

1954-ben előadott Ecséri lakodalmában a menyasszonyt táncolta, óriási sikerrel. Ha tette, és tette is, munkáját mindig úgy szervezte, hogy nézője és hallgatója legyen a sikeres zenekarnak. Munkahelyi vezetői ismerték a zene iránti lelkesedését és mindig alkalmat adtak számára, hogy a szokásos nőnap-i köszöntőt nemcsak a saját munkahelyén, hanem a főportán is meghallgassa. Még ma is sajnálja, hogy az együttes megszűnt, de a zene iránti rajongása még ma is a régi. Szeretettel őrzi azt a hanglemezt, amelyen a fúvószenekar tagjai közismert számokat játszanak.

Szólni kell azokról a munkahelyi vezetőkről, akikről a volt zenekari tagok ma is úgy emlékeznek, hogy mindenük a zene és a sport volt.

Ilyen vezető volt **Zombori Mihály** is, aki soha nem akadályozta, hogy beosztottjai időben eljussanak a zenekari próbákra és a szereplésekre. Mindig örömmel osztozott munkatársai sikerében.

A Timföldgyár munkásellátási osztályvezetői - **Eperjesi István**, **Karánsebesy Lukács**, **Fülesi Illésné**, **Dunai Mihályné** - szintén azok között voltak, akik minden segítséget megadtak ennek a sikeres zenekarnak. A fellépő ruhák beszerzése, annak méretre való elkészítése, egy-egy hosszabb külföldi útra való felkészülésben sok energiát fektettek bele.

Meg kell emlékezni azokról a gépkocsivezetőkről, akik bár a munkájukat végezték, de nélkülük nem jutottak volna el időre a zenekar tagjai balesetmentesen és épségben a fellépések színhelyére.

Az első időkben **Reiber Ferenc** teherautója jelentette a csodát, de az igazi kirándulások már a **Sárai József** vezette piros vállalati autóbusszal történtek. Sok-sok kedves emlék fűződik ezekhez az utakhoz.

Zárszó

Nagy megtiszteltetésnek tekintetem **Karánsebesy Lukács** Almásfüzitő község polgármesterének írásos felkérését, amelyet 2009. január 21-én kaptam kézhez, valamint **Bekéné Magyar Melinda** a Petőfi Sándor Művelődési Ház és Szabadidő Központ intézményigazgató asszonyának hozzáértő támogatását, aki elkötelezett híve a helytörténeti gyűjtemény gazdagításának, hitvallása, a múlt megismertetése a jelenkorral.

Az almásfüzitői fúvószenekar történetét a helytörténeti gyűjteményben őriznék meg az utókor számára, amely gazdagítja almásfüzitői polgárok önismeretét.

Örömmel vállaltam a felkérést, mivel 16 db zenekari hangversenyre szóló meghívót őriztem, és számtalan eseményen nézőként cseperedő kisfiammal együtt vettem részt. A kultúra és ezen belül a zene mindig közel állt hozzám.

A zenekar tagjainak jó részét személyesen ismertem, így nem volt nehéz az emlékezés megírása.

Hálás köszönettel tartozom az alapító tagok közül elsősorban **idős Várhidi Antalnak**, aki az első kapavágásnál jelen volt, aki az

elkészült anyagomat lektorálta, kiegészítette és számtalan tényszerű eseménnyel gazdagította.

Az alapító tagok közül jó néhányat személyesen kerestem fel, de a már elhunyt zenekari tagok hozzátartozói is készséggel mondták el az egykori történeteket.

Jó volt látni a beszélgetés hatására a csillogó szemeket és olykor az elérzékenyülés sem állt távol az emlékezőktől. Ezek a megnyilvánulások arra ösztönöztek, hogy ennek a visszaemlékezésnek el kell készülni, a sikerekről számot kell adni, a 40 év munkája megérdemli, hogy az eljövendő nemzedék megismerje az egykori zenekari tagok örökségét.

A mai modern technika segítségét is igénybe vettem, **Csákvári Zoltán** alapító tagnak, a volt zenekar titkárának e-mailban küldtem át az írásom és kértem szakmai szempontból azt nézze át, amit szívesen és örömmel tett meg.

Ugyancsak nagy segítséget jelentett számomra a Füzitői Életrajzi füzetek eddig megjelent öt kötetében azoknak az egykori karmestereknek az életrajza, amely **Kaptay Györgynek** a sorozat szerkesztője kitartó munkájának az eredménye.

Így jutottam hozzá Fátrai Márton, Tóth Lajos és Mesterházi György karmesterek, az alapító tagok közül Eperjesi István és Steier József, - akik sajnos már nem lehetnek közöttünk - a mai is aktív zenész Denk Dezső életrajzához.

A zenekar történetének feldolgozásával egy olyan visszaemlékezést szerettem volna megírni, amely legjobb tudásom szerint íródott, amelyet szívvel-lélekkel készítettem, bízva, hogy méltó emléket állítottam a 40 évig működött almásfüzitői fúvószenekarnak.

Rajtam kívül bizonyára jó néhány füzitői ereklyeként őrzi azt az 1980-ban készült hanglemezt, amelyen Tóth Lajos karnagy vezetésével az együttes Bizet: Carmen című operájából, Aram Hacsaturján Kardtánc című szvitből adnak elő részleteket, valamint Brams V-ik magyar táncát adják elő.

A zenekar titkára **Csákvári Zoltán** szeretett volna az alapító tagokon kívül minden egykori zenészről megemlékezni, így az általa készített névsorral fejezem be az egykori sikeres zenekar történetét, bízva a jó emlékezetében:

Batisz László	tuba
Bordács Zoltán	trombita, szaxofon

Bordács Mónika	fuvola
Czeplédi István	B-trombita
Csákvári Zoltán	klarinét
Denk Dezső	klarinét és B-trombita
Dózsa György	B-trombita
Eperjesi István	B-trombita, szárnykürt
Epres István	Esz-trombita, szárnykürt
Ernszt János	B-trombita
Fellner István	B-trombita
Galgán István	tuba
Geiling Béla	B-trombita
Habakusz Imre	fuvola
Horváth János	kürt
Jenei Gyula	B-trombita, szárnykürt
Kátai Lajos	kisdob
Kara Ernő	vadászkürt
Kenyeres László	nagydob, réztányér
Korinek Sándor	Esz-trombita
Kovács László	harsona
Kőhalmi Ernő	ütős
Kulcsár Mihály	kürt
Kun Károly	bariton
Kun Lajos	tenor
Linczmayer József	B-klarinét
Magyara Ferenc	B-klarinét
Marosvölgyi Vendel	harsona, karmester
Mayer István	B-trombita
Mekler Lajos	tenor
Mesterházi György	B-trombita, karmester
Mudróczki László	harsona
Nagy Ferenc	harsona
Nagy István	B-trombita
Nagy Lajos	Esz-trombita
Petrovics István	klarinét és szaxofon
Pontos Lajos	tenor és B-trombita
Sándor Előd	kisdob
Sánta Ferenc	Esz-trombita
Savanyú Lajos	harsona

Volt egyszer egy fúvószenekar...

Simon Attila	B-trombita
Staudinger Imre	Esz-trombita
Steier József	B-klarinét
Sweighardt Izidor	B-trombita
Szekeres János	B-trombita
Tárnok Ernő	klarinét, szaxofon
Tóth István	cintányér
Tóth Lajos	nagydob, karmester
Tóth László	tenor
Tóth László	B-trombita
Tölgyes Sándor	B-trombita
Turcsányi Ferenc	tuba
Varga Lajos	B-klarinét
Varga Zsolt	klarinét
Várhidi Antal	tuba
Várhidi Antal	B-trombita, szárnykürt
Várhidi Antal (Pajti bácsi)	nagydob
Id. Zöld Imre	B-trombita
Ifj.Zöld Imre	fuvola
Zombori János	trombita

A Művelődési Ház zenetermében találtam rá régi fényképekre, amelyekből néhányat Papp László nyugdíjas villamosmérnök segítségével és áldozatos munkájával sikerült átmenteni az utókor számára, amelynek elkészítését és nyomtatását ezúton is megköszönöm.

2009. június

Fekete Józsefné Nagy Éva

Képmelléklet

1956.

Várhidi Antal (Pajti)
Linczmayer József
Magyar József
Várhidi Antal
Eperjesi István
Kun Károly
Tóth László
a kisfiú: Linczmayer Dózi

1956.

**Tóth László, Kun Károly, Várhidi Antal (Pajti),
Kun Lajos, Linczmayer József, Eperjesi István,
Fátrai Márton, Mudróczki László, Várhidi Antal,
Steier József, Galgán István, Kenyeres László,
Staudinger Imre, Korinek Sándor**

Dorog 1960.

**Korinek Sándor, Kovács László, Mudróczki László,
Eperjesi István, Nagy József (Cécó)**

Várhidi Antal, Steier József, Sánta Ferenc

**Korinek Sándor, Tóth István, Linczmayer József,
Eperjesi István, Mudróczki László, Várhidi Antal
Steier József, Kun Lajos, Nagy Lajos, Nagy Ferenc,
id. Várhidi Antal, Tóth László, Sánta Ferenc,
Staudinger Imre**

**Várhidi Antal, Steier József, Sánta Ferenc,
Staudinger Imre**

Várhidi Antal 1949

Várhidi Antal 1970

Volt egyszer egy fúvószenekar...

**Kőhalmi Ernő, id. Várhidi Antal (Pajti), Mudróczki
László, ifj. Várhidi Antal**

1962. május 1.

Vezényel Marosvölgyi Vendel

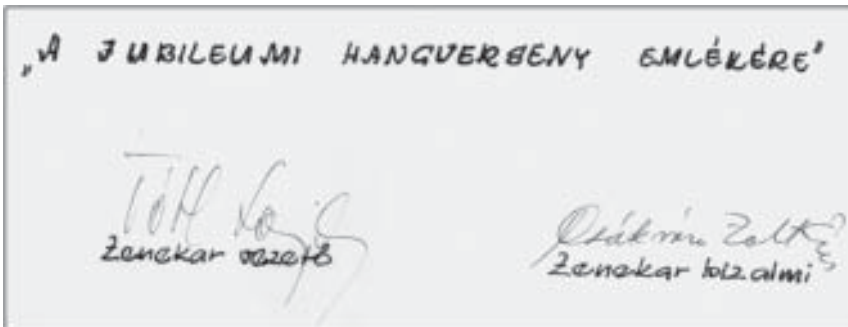

**Tatabánya, 1964. április 2.
HRUSCSOV fogadása**

1972. Várhidi Antal, Turcsányi Ferenc

A zenekar 25 éves

A csoportkép 1974-ben, a zenekar 25. „születésnapján” készült.

Balról jobbra sorolva;

**felső sor: ifj. Várhidi Antal, Kara Ernő,
Horváth János, Mudróczki László, id. Várhidi Antal,
Mesterházi György, Sándor Előd, Varga Lajos,
Korinek Sándor.**

**középső sor: Csákvári Zoltán, Steier József,
Denk Dezső, Petrovics István, Kenyeres László,
Tóth László, Dózsa György. Turcsányi Ferenc.**

**Ülő sor: Kovács László, Nagy Ferenc, Kún Károly,
Tóth Lajos (karnagy), Marosvölgyi Vendel,
Varga Lajos.**

A férfikar és a zenekar

vezényel: Tóth Lajos

Vegyes kar, vezényel: Sándy Károly

Vegyes kar, vezényel: Tóth Lajos

Női kar 1981.01.23.

Férfikar

Úttörőzenekar

Vezényel: Tóth Lajos

Vezényel: Mesterházi György

Hangverseny

**a Magyar Nemzeti Galéria udvarán 1977.08.14.
Vezényel: Tóth Lajos**

Rádiófelvétel 1978.06.08.

Kirándulás Budapestre, 1978.08.06.

Fúvószenészek az iskola udvarán. Vezényel: Tóth Lajos

1990. február 9.

**Csige János oklevelet ad át K o r i n e k S á n d o r
alapító tagnak a zenekar 40 éves jubileumi
hangversenyén.**

A kiadvány megjelenését támogatták:

Karánsebesy Lukács

Racional Műszaki KFT Komárom

ALFen Almásfüzitői Energetikai KFT

Felner István

Eperjesi Márta

Fekete Józsefné

Fenyvesi Anna

Dr.Halász Sándor

Haland-Bau Kft Komárom

Rakó Istvánné

Ráduly Zoltán

Vizkelety Sándor